

ARGEȘ

memoria revistei

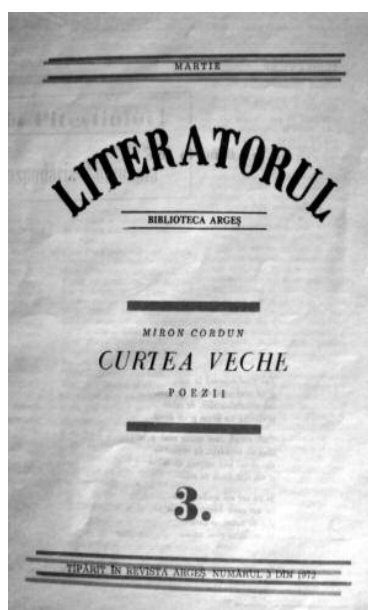
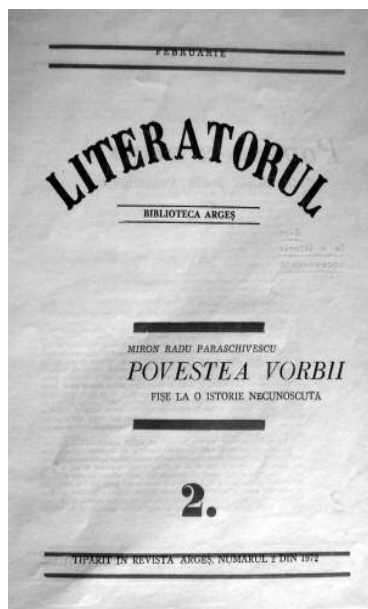
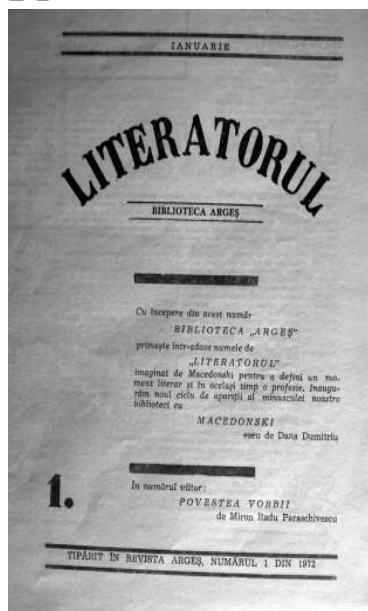
50

Nr. 2. Iulie 2015

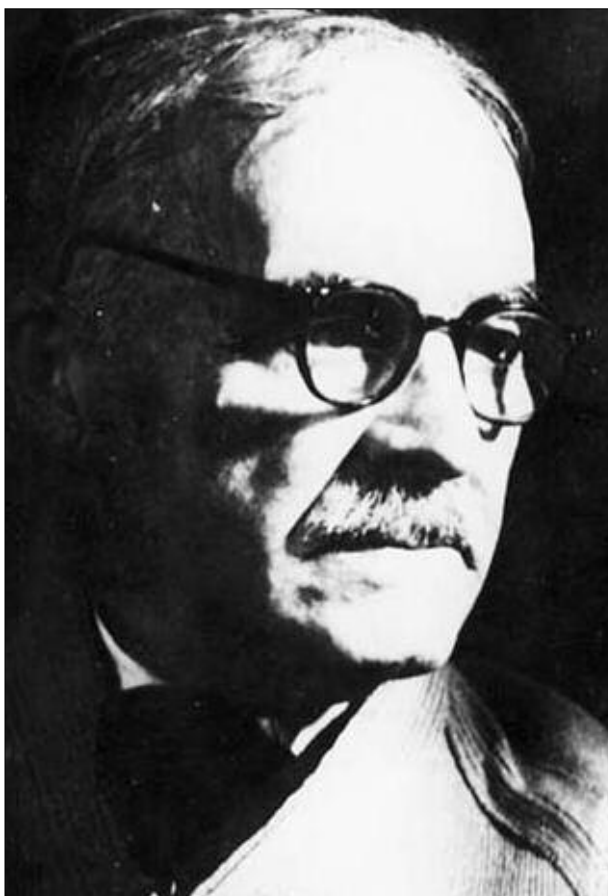

Din iunie 2015, revista *Argeș* a intrat în cel de-al 50-lea an al existenței sale. Până la jubileu, ne propunem să marcăm, preț de 12 numere, momente și... schițe din istoria revistei: texte facsimilate, poze cu parfum de epocă, ecouri... Altfel zis, să ne amintim de cei ce-au au trudit o jumătate de veac la ieșirea în lume a publicației care a pus orașul Pitești pe harta culturală a țării. În cei 50 de ani, n-a existat mare scriitor român contemporan care să nu fi publicat aici, după cum cei mai importanți scriitori au fost laureați ai revistei; nu dăm nume, pentru a nu deranja prin fatale omisiuni, nici de colaboratori, nici de redactori, nici de redactori-șefi. Miile de pagini tipărite sub antetul *Argeș* reprezintă implicit un important capitol

de istorie a literaturii române contemporane. De altfel, din revistă s-au născut nenumărate cărți ai căror autori le-au croit inițial aici în rubricile lor. Cu bune și cu faste, cu mai puțin bune, *Argeș* a ajuns la o vârstă venerabilă. Cine ar avea curiozitatea să parcurgă întreaga colecție, ar putea depune mărturie că revista n-a fost niciodată culegere de texte mai mult sau mai puțin valoroase, ci că ea a reprezentat totdeauna un proiect editorial coerent, schimbat pe ici, pe colea, de la o serie la alta... Ajuțați de editor, de finanțator, de eventuali sponsori, sperăm ca în iunie 2016, să sărbătorim la Centrul Cultural Pitești așa cum se cuvine și cum ne place să credem că merităm. (D.A.D.)

TUDOR ARGHEZI

Versuri inedite

PARASCHIVEI

Mi-e dor amar de tine
 Să cred că ai murit nu-mi vine.
 Cum ai știut să fii atâta timp cu mine
 Și la noroc și nenoroc
 Și-acum să nu mai fii deloc?
 Te adormeam pe brațul meu
 Și-acum dormi la Dumnezeu.
 Desigur, lângă el te simți mai bine
 Decât fuseși lângă mine.
 El e-mpărat și grația ți-o porți
 Sus în haremul lui cu morți.

*

Lăsându-mi ochii-n tine să te culce
 Te-am poreclit din toate cea mai dulce.

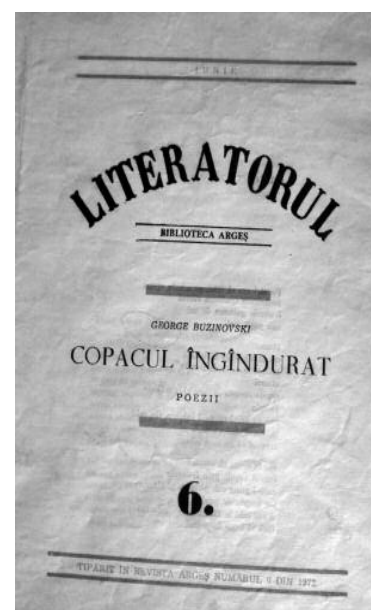
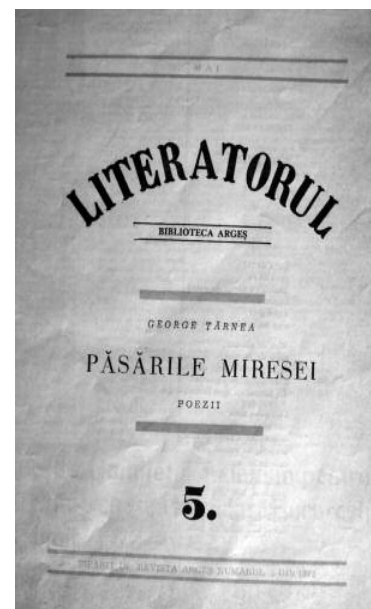
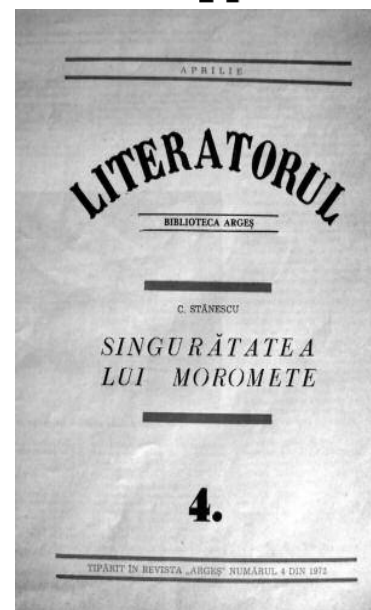
*

Ne căutam destinul în trifoi
 Și-l căutam în câte patru foi.
 Dar tot ghicind în frunza adunată
 Mi s-a uscat buchetul dintr-odată.

(Arges, nr.7 (26)/iulie 1968)

NICHITA STĂNESCU

Tânăra fată mergând

Să știi că zboară sub tine
o aripă ruptă,
să știi că zboară o aripă ruptă,
sub tălpile tale când mergi

îmi pare pământul acela
un aer
atât de legănat e de tălpile tale
o tu, care atârni

precum cireșa din cireș,
o tu, care rămâi
cum laptele în țâță.

Pe spinarea mielului
trece umbra norului,
pe spinarea păsării
trece pasul soarelui.

(*Arges*, nr. 7 (62) iulie 1971)

PETRU URSACHE

Fragment din eseul Nürenberg

Argeș, nr. 7/iulie 2008

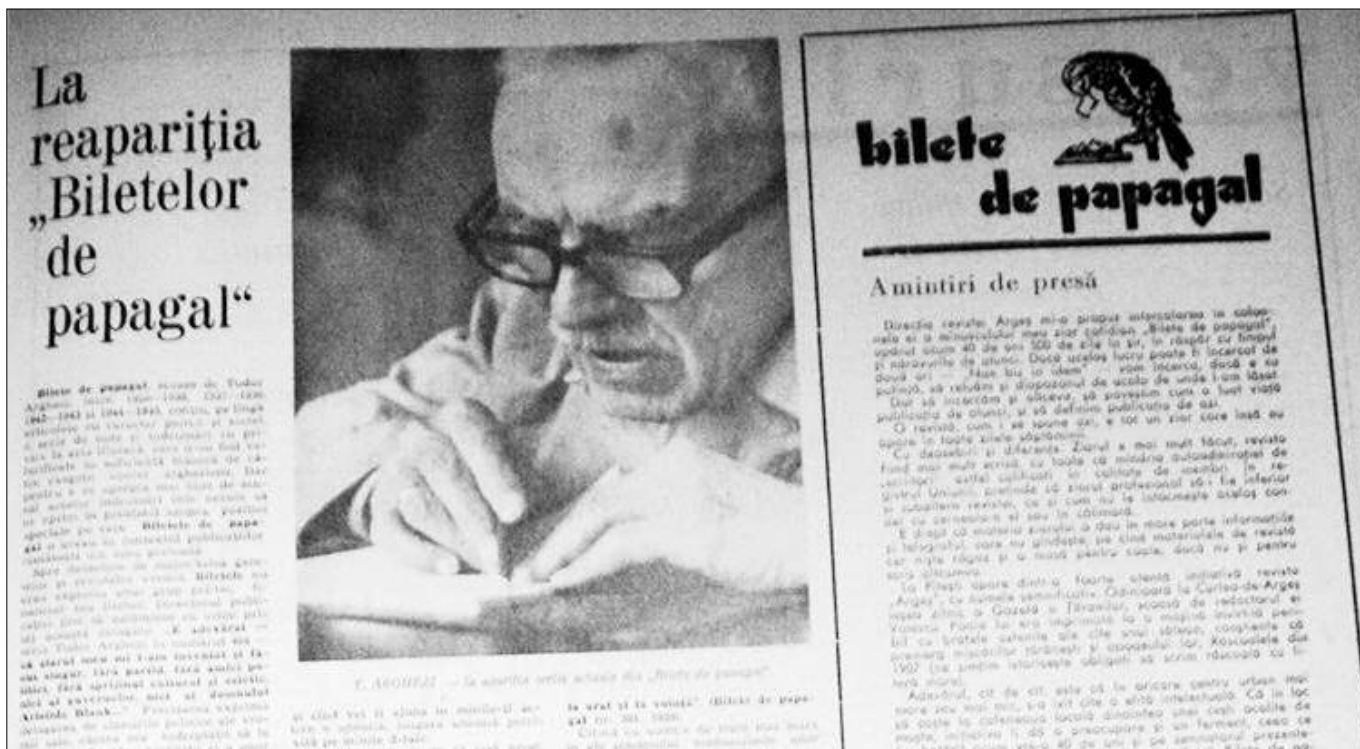
Fiecare grup demografico-etic și categorie de populație își găseau plasamentul propriu în strategia generală a momentului, după capacitatea de a sprijini sau nu forțele românești angajate în luptă. Se cuvine reținut cu

atenție următorul pasaj dintr-o lungă scrisoare-raport adresată de Mareșalul Ion Antonescu generalului evreu Clejan, membru activ și sprijinitor al armatei noastre în istoria campaniilor antibolșevice. Scrie Mareșalul: „În războiul actual care se extinde asupra întregului glob pământesc, evreii nu sunt iertați de suferințele și mizeriile pe care aproape întreaga omenire trebuie să le îndure. Dacă în timpul lipsei alimentelor și a condițiilor neigienice de viață au fost secerate și vieți ale evreilor, aceasta înseamnă că legile nemiloase ale războiului, pe care noi nu le-am provocat, au impus și evreilor imperativul de a plăti tributul de sânge. Românii, care luptă în primele linii ale frontului, mor zilnic cu miile. Însă, ca un om de factură europeană, nu am suportat niciodată omorurile împotriva nimănui și nu pot să fac acest lucru. Am luat măsuri și le voi lua și pe mai departe, ca astfel de omoruri să nu se comită nici împotriva evreilor, oriunde s-ar găsi” (cf. Săptămâna roșie, p. 239). Scrisoarea este ca un testament. Ea datează din 4 februarie 1944, doar cu câteva luni înainte

de trădarea de la Palat. Documentul aduce lămuriri convingătoare asupra profilului moral și uman al celui mai important erou al vremii și restaurează pe baze mai credibile cursul istoriei.

Calea și adevărul ne așteaptă. Nu ne rămâne decât voința de a porni în direcția descoperirii lor, curajos, fără prejudecăți induse prin procedee politicianiste. Istoricii apusenii dau semne, de puțină vreme, să accepte că secolul XX s-a străduit să-i transfigureze la chip, când sub masca fascismului, când a comunismului.

La noi, răul a fost resimțit infinit mai grav. Chiar mortal, indiferent dacă se arăta dinspre Vest ori dinspre Est. Când dă peste o știre, potrivit căreia „în noaptea de 13 spre 14 iunie 1941, joi spre vineri, a început deportarea masivă a basarabenilor și a bucovinenilor”; când mai află că într-un singur an de „putere sovietică” au dispărut 300.000 de români prin deportări și asasinat, orice ființă normală e cuprinsă de cutremurare. Dar când aflăm că în locul victimelor pomenite „au fost aduși cca 200.000 de nemoldoveni”, cuprindem cu mintea ceea ce apusenii nici măcar nu pot să-și imagineze: tragedia noastră fără seamăn. Intenția ascunsă, dar pusă cu strășnicie în practică, de la 1878, vorba lui Paul Goma, de la 1918, de la Diktat, de la Ultimatum până astăzi inclusiv, nu a fost și nu este decât una: schimbarea proporției demografic. Mai precis, exterminarea românilor, colonizarea sistematică și treptată a tuturor regiunilor țării.

CONSTANTIN STAN

Fragment dintr-un amplu interviu sub genericul *Generația 80 văzută din interior*

Argeș, nr. 7 (325)/iulie 2009

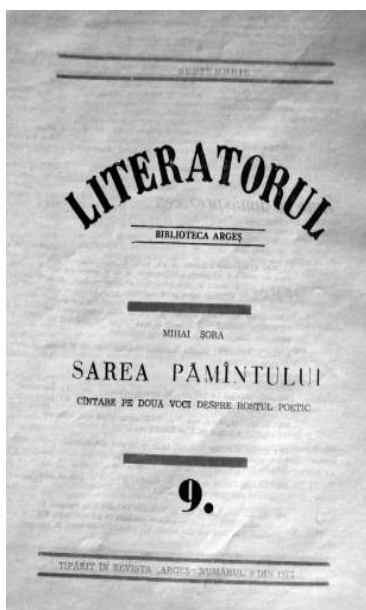
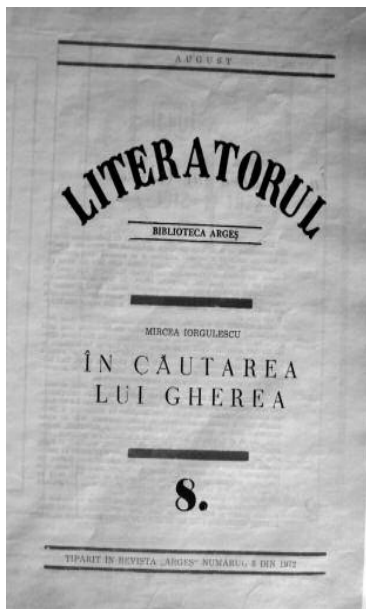
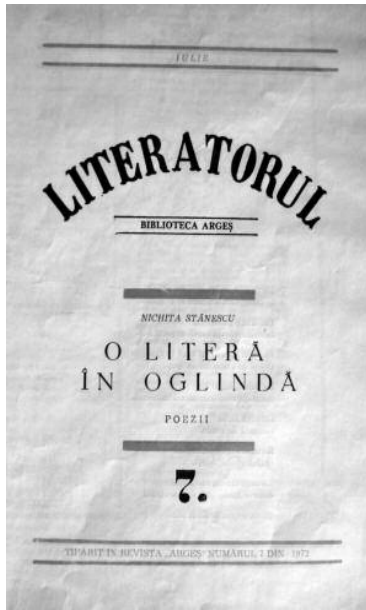
– *La întâlnirile de la Cenaclul Junimea (bucureșteană, pentru a o deosebi de cea ieșeană) se discuta despre faptul că scriați cu totul altfel decât prozatorii șaizeciști? Dar ce s-a întâmplat? Obosise proza șaizecistă? Schimbarea aceasta de paradigmă s-a făcut ostentativ? Mă gândesc că și tu, și Mircea Nedelciu, și Gheorghe Crăciun erați și teoreticieni.*

– Problemele noastre erau de natură teoretică. Vedeam în conceptul de literatură, așa cum era înțeles și practicat, un drum înfundat. Așadar, și proza șaizecistă își epuizase valențele creatoare. Se oficializase. Mima libertatea și curajul. Și era pe placul cenzurii care putea controla astfel de texte. Construcția de tip anecdotic, construcția mecanicistă (cauză-efect-cauză) sunt ușor de controlat de către un regim. Disoluția, fragmentarismul, oglinzile multiple, prezența autorului ca personaj creau o altă semnificație structurii textului. Și cu așa ceva nu se

mai întâlneră: structura ca semnificant! Atenția nu se mai putea exercita pe poveste ci pe cum se spune acea poveste. Textele „clasice” treceau de cenzură prin negocieri, „șopârlele” erau și ele acceptate tacit (nu multe, ca să nu bată la ochi!), câmpurile tematice erau bine delimitate, se dăduse voie la marele curaj de a spune „că un comunist poate greși”, da, dar cu amendamentul „partidul – niciodată!” textele noastre erau refuzate în bloc. Mă întrebi dacă refuzam ostentativ? Unde să ne exprimăm noi ostentativ? În revistele literare controlate la acea vreme de șaizeciști? În studii teoretice publicate de edituri controlate tot de generația șaizecistă? Te invit să observi că noi nu ne-am exprimat decât sporadic teoretic în public. Și nu s-a teoretizat deloc despre ce ne propuneam să facem. În schimb, am avut parte de atacuri concertate și de contestări prin tăcere. Situație rămasă în bună parte neschimbată și în ziua de azi!

Constantin Stan și Mircea Bârsilă, Pitești, octombrie 2010, Festivitatea de premiere a Concursului *Literatura modernă*

GHEORGHE IZBĂȘESCU Insula albă

Șiruri de plopi paznici stau de gardă
împrejurul unor creștete țuguiate de țigla
ale blocului meu.
Șiruri de plopi spălați de ploaie sunt
un lung tren cu vagoane
șuierând în călătoria cu păsări orfane
s-adulmece din zori, vigilente, la ferestre
aspre scânteii cu voci de minereu.

Într-o insulă albă din oraș locuiesc
nins de patimi reci, încovoid timp domnesc
să dezvolt muzica de orgă a mesei de scris.
Ca să nu-și piardă sângele pala de opal,
relicvă din scepstrul astral,
dăruiță mie la naștere de un imbold ceresc.

Prieteni, ascultați cu fervoare rugi în frunze,
lipiți de Zidul Plângerii: oracol verde.
Ca iaduri vegetale să nu lovească iar
pe introvertiți
când luna-n racla nopții e gata să-i dezmierde.

(poem apărut în *Arges*, nr. 7/iulie 2007)

„Ce noroc ar avea omenirea dacă ar
exista multe nații care să-i fi adus — față
de numărul de locuitori — atât cit i-a adus
nația română în ultimii 120 de ani”

declară

SAVANTUL ROMÂN
DE RENUME MONDIAL

HENRI COANDA

în interviul acordat
în exclusivitate revistei
ARGES

Cea mai recentă fotografie, cu semnătura savantului, la a 100-ului aniversar.

... să privească, — fie că este cîșagorul de
asfaltul aerului sau nu — se agită fără
scop ca un fantezmat francez, însoțit
fără nici o rațiune de a fi. NU!

„Voi admite deci că inteligența este o
valoare tehnologică materializată în
totul în toate părțile lumii, căutăm să
înțelegem structura materială, adică în-
terac în era cristalină.”

Fraza tatăl-mare al meu din partea
mamei, dușmanul Francei, prieten al lui
Pasteur, am aflat că acesta din urmă
cu toate că este mai cunoscut ca în-
vingător, era într-adevăr un francez mare
cristalin. De multe, de cînd nu-i că-
mășeri încă să vante frumuseți în bețe,
ci își dăduse seama că cristalele obiș-
nuite, strălucind de la matrice interie, pa-
lătară lumina în mod opus la al-
cristalele materiei tarișoare din punct de
vedere chimic cristalină, dar de bre-
veniență organică. Or, dușmanul V. In-
nocenț, fratele lui Take Ionescu, care

degerie sint toate manifestările ale
crișterii umane. Ce mare ar avea a-
măria dacă ar exista multe nații ca
re să-i fi adus — față de numărul de
locuitori — atât cit i-a adus nația ro-
mână în ultimii 120 de ani.

...Mi-amintesc de o amintăță regeș
Francei „Charles le temerair”, neștie
apfel de al alt, sîrca: „Noua an-
Furtună”; sau și amintesc de al mare
precursori ideii moderne, fiind de alții
bucureștii ai stărilor care — înalte de
primii rîșnoi mondiali — ne ocupa
lăra în parte, și se sîrca austriec, un
șerș sau rîșoi; Nicolae Traicu (ibid
leant, înconștanțat europeanul aliora
ita și al conștanțului de radio, Văla
Papp (ardelenț conșter și conștanț în

Ma foto (înaltă) amia cu toate alea sunt, conșter în
1967, de Nicolae Coanda, se prezintă la cel mai al-
Nicolae Coanda de la Paris.

COSTIN TĂNĂSESCU

Capătul

Călătoresc între vagoane,
 într-un zgomot asurzitor
 și mi se pare că cel mai ieftin e să nu știu
 încotro...

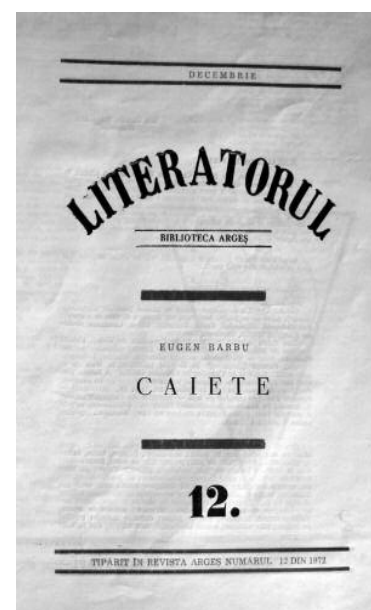
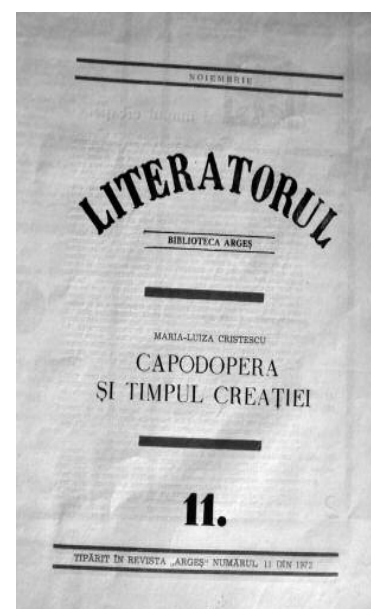
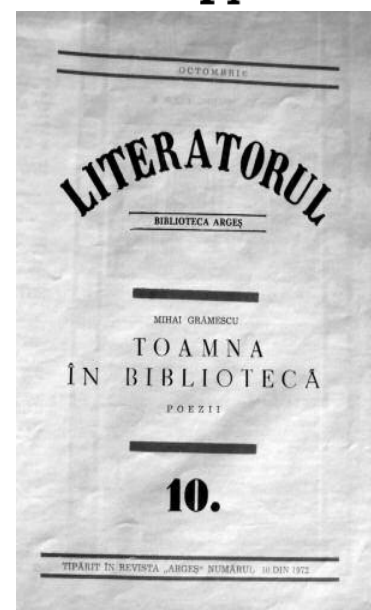
Privesc fetele frumoase cu rucsac,
 prin venele cărora circulă sângele
 cu ușa deschisă.

Închid ochii. Îmi amintesc cum odată mergeam pe scară
 cu vântul în piept
 și călătorii de la ferestre
 își duceau podul palmei la gură...

Le spuneam tuturor
 că în vagon niciodată, nimic, nu e sigur
 Le făceam cu mâna copiilor ce băteau mingea pe maidan
 și săream mereu înainte ca trenul să oprească.

Hei, deschide ochii, mă scutură cineva,
 aici este capăt de linie.

(poem apărut în *Argeș*, nr. 7/iulie 2010)

Costin Tănăsescu și Gheorghe Crăciun, *Librăria mea*, Pitești, 2006

Redacția revistei în 2003. Sus: Adrian Crețu - corector, Denisa Popescu - redactor, (Liviu Martin, directorul Centrului Cultural Pitești, editorul revistei), Simona Fusaru - tehoredactor, Jean Dumitrașcu - redactor-șef. Jos: Marin Ioniță - redactor, Mihail Diaconescu - director, (Gabriela Matar - secretara Centrului Cultural).

**Premiile revistei pe anul 2003, Pitești, mai 2004, Sala mare a Primăriei
Adrian Crețu, Simona Fusaru, Marin Ioniță, Denisa Popescu, Mihail Diaconescu, Mihai Golescu, Mihaela Fulgeanu-Matei, Romulus Constantinescu, Liviu Martin. La microfon - Jean Dumitrașcu.**